

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Koistinen, Aino-Kaisa

Title: Miten konesydän sykkii? Ruotsalainen Hubotit – melkein ihmisiä ei pelkää kysyä isoja kysymyksiä.

Year: 2013

Version:

Please cite the original version:

Koistinen, A.-K. (2013, 69). Miten konesydän sykkii? Ruotsalainen Hubotit – melkein ihmisiä ei pelkää kysyä isoja kysymyksiä.. *Kaltio*, (6), 29-31. <http://www.kaltio.fi/>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

KALTIO

6/2013 JOULUKUU + 69. VSK.

- Syrjäytymisopas VILLE RANTA
- 2 Kaltion kansitaiteilija: Kaija Hinkula
- 3 Pääkirjoitus PAAVO J. HEINONEN
- 4 Rautaa ja kahvia Kiirunassa PAAVO J. HEINONEN,
ILKKA MIKKONEN, REIJO VALTA
- 12 Osansa saivat kaivosyhtiö JIMAB ja sen sellaiset
ANNI AHLAKORPI
- 14 Uumajan kahdeksan vuodenaikaa
PAAVO J. HEINONEN
- 15 Matkakuvia Malmöstä PAAVO J. HEINONEN
- 16 Kirjeitä Minnesotasta MATTI JUTILA
- 17 Runoja LARS HULDÉN, SUOM. EERO SUVILEHTO
- 21 Läänintaiteilija: Kielen ja kulttuurin rajattomuus
KATJA RAKKOLAINEN
- 22 Ruotsin päiväkirjat ESSI KUMMU, HELI SLUNGA,
MIKI LIUKKONEN
- 27 Kettuilua: Anonyymit onnelliset KATJA KETTU
- 28 Törky on ihanaa: Pulpografia Suecica
JURI NUMMELIN
- 29 Miten konesydän sykkii? AINO-KAISA KOISTINEN
- 32 Yhdellä runolla historian lehdille ESKO KARPPANEN
- 34 Uskon kättilö KATARIINA PARHI
- 36 Agnostikkoillat – maksavan jäsenistön asialla
JUHA VALPPU
- 37 Etuhikiä: Pimeyden vallitessa JOUNI KESTI
- 38 30 vuotta sarjakuvia – Jii Roikonen REIJO VALTA
- 40 Muusa-kirjoituskilpailu 2013: Varis HELI MÄÄTTÄ
- 43 Muusa-kirjoituskilpailu 2013: Kuu suistuu radaltaan
JAAKKO MARKUS SEPPÄLÄ
- 46 Teatteri
- 47 Kirjat
- 56 Levyt
- 57 Ohjelmistot
- 59 Ajankohtaista
- 64 Pakina: Koti-ikävästä PETRI VARTIAINEN
- 64 Kaltion tekijät

Verkko-Kaltiossa www.kaltio.fi:

Tattaria ja hapankaalia, Kangea ja Hapukooria:
Estomania 2, Suomenlahden molemminpuoleinen
undergroundiloittelu LATE-TAPIO NIKULA-PIKKARAINEN

Aficionado: Tanssi läpi yön keskellä päivää
SAMI HENRIK HAAPALA

Kirjat:

Citizen Peter JURI NUMMELIN

Kotimaisia pakinoitsijoita SAULI PESONEN

Ües Boks JUHA VÄHÄKANGAS

SIVUN KUVIEN KUVATIEDOT ARTIKKELIEN YHTEYDESSÄ.

38

4

22

Miten konesydän sykkii?

RUOTSALAINEN TIETEISTELEVISIOSARJA HUBOTIT – MELKEIN IHMISIÄ EI PELKÄÄ ISOJA KYSYMYKSIÄ

Hubotit – melkein ihmisiä (Äkta Människor, Ruotsi 2011–) tuo pohjoismaiseen televisiofiktioon tieteisfiktioon tutut teemat kuten ihmisen ja koneen risteymät sekä kuolemattomuuden. Teknologisen kehityksen takana tieteisfiktiossa piilee usein, ellei jopa aina, kysymyksiä kehityksen vaikutuksesta ihmisyyteen. Myös *Hubotit – melkein ihmisiä* esittää näitä suuria kysymyksiä: Mitä meille tapahtuu teknologian kehittyessä? Voimmeko muuttua joksikin paremmaksi teknologian avulla, vai onko ihmisyyttä jotain, jota ei voi teknologian avulla luoda tai laajentaa? Millainen voisi olla ihmismielen, -sydämen ja -sielun, ohjelmakoodi?

TEKSTI: AINO-KAISA KOISTINEN ♦ KUVAT: JOHAN PAULIN / SVT

Mary Shelley'n *Frankenstein – uusi Prometheus* (*Frankenstein; or, the Modern Prometheus*, 1818), jota pidetään usein ensimmäisenä tieteisromaanina, tarjosi 1800-luvulla maailmalle kauhukuvan siitä, mitä ihmisen sekaantuminen elämän ja kuoleman kiertokulkuun tieteen avulla voi aiheuttaa. Romaanissa tohtori Frankensteinin rakentama ihmisen kaltainen hirviö terrorisoi ihmisiä ja ajaa lopulta luojansa kuolemaan.

Se, että tieteisfiktio-lajityypin piirissä kuvitellaan erilaisia ihmistä muistuttavia olentoja ei siis ole uutta: erityisesti tyyppillisiksi hahmoiksi ovat nousseet tieteen ja teknologian avulla rakennetut koneihmiset, jotka usein päätyvät olemaan jotain aivan muuta kuin niiden kehittäjät ovat koskaan osanneet aavistaa.

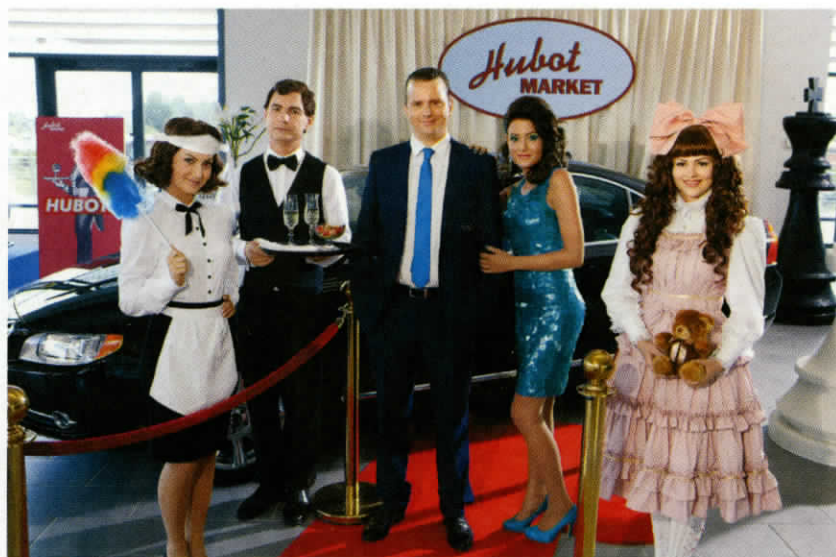
Koneihmiset symboloivatkin usein teknologisen kehityksen vaaroja. Elokuvasa yksi merkittävimmistä uhkaavaa koneihmistä esittävästä teoksista on **Fritz Langin** *Metropolis* (Saksa 1927). Televisiossa robotteja ja koneihmisiä on nähty esimerkiksi *Taisteluplaneetta Galactica* -sarjoissa (*Battlestar Galactica*, Yhdysvallat 1978–1979; *Galactica* 1980, Yhdysvallat 1980; *Battlestar Galactica*, Yhdysvallat/Iso-Britannia 2004–2009).

Vuonna 2011 alkanut ruotsalainen televisiosarja *Hubotit – melkein ihmisiä* (joka esitettiin Suomessa Ylellä vuonna 2012) ottaa osaa tähän tieteisfiktioon pitkään perinteeseen. Sarja kuvaa yhteiskuntaa, jossa ihmiset elävät yhdessä kehittämiensä ihmisen kaltaisten robottien eli *hubottien*, kanssa. Hubotteja myydään niihin erikoistuneessa liikkeessä, Hubot-marketissa, erinäisiin tarkoituksiin: tehdastyöläisiksi, kotiapulaisiksi, kunto-ohjaajiksi, rakennustyöläisiksi, seuralaisiksi ja seksikumppaneiksi.

Robotteja onkin usein kuvattu työläisinä. Termi "ro-

botti" mainittiin ensimmäistä kertaa tsekkiläisen **Karel Čapekin** näytelmässä *R.U.R.* (*Rossum Universal Robots*, 1920; suomeksi julkaissut Savukeidas 2009). Čapekin tarinassa robotteja tuotetaan työntekijöiksi, mutta ne onnistuvat lopulta syrjäyttämään ihmiset. Myös *Hubotit – melkein ihmisiä* vihjaa, että hubotit voisivat kenties pystyä samaan. Heti tarinan alussa käy selväksi, ettei hubottien käyttäminen pelkinä koneina ole aivan ongelmatonta: on olemassa joukko hubotteja, joilla on vapaa tahto, ja myös tavallisemmat hubotit paljastavat itsestään välillä yllättäviä, inhimillisiä puolia. Sarjan ensimmäisen kauden tarina keskittyykin kuvaamaan hubottien yrityksiä löytää ohjelmakoodinsa viimeisiä sekvenssejä, koska koodin avulla hubotit olisi mahdollista vapauttaa ihmisten vallasta.

Jonas (Måns Nathanaelson) hubottien, eli ihmisen kaltaisten robottien, kanssa Hubot-marketissa

Hubotit-sarjassa ihmisyyden ja koneen rajoilla leikitellään siis esittämällä koneet ihmisen kaltaisina – ei vain ulkonäöltään, vaan osin myös toiminnaltaan. Länsimaisessa kulttuurissa vapaata tahtoa on pidetty tärkeänä ihmisyyden määrittäjänä. Vapaa tahto ja ihmisen minuus ovat usein kulminoituneet käsitykseen ”mielestä”. Tällaisen ajatusmaailman puolestapuhuja oli esimerkiksi ranskalainen filosofi **René Descartes** (1596–1650), jonka ajatukset rationaalisen mielen tärkeydestä ovat olleet erittäin vaikutusvaltaisia länsimaisessa euroamerikkalaisessa kulttuurissa.

Tieteisfiktiossa vapaan tahdon rinnalle ihmisen ja koneen erottajaksi nousevat yleensä tunteet, joita ilman niin kone kuin ihminenkin näyttäytyy epäinhimillisenä, kylmänä ja kovana hirviönä. *Hubotit – melkein ihmisiä* tarttuu juuri tunteiden ja vapaan tahdon teemoihin kysyessään, milloin koneesta tulee ihminen tai niin ihmisen kaltainen, että sitä tulisi kohdella inhimillisellä tavalla. Huolimatta Descartes’iin pohjaavan kartesiolaisen ajattelun vaikutusvaltaisuudesta tunteita on euroamerikkalaisessa kulttuurissa toisinaan korostettu järjen sijaan ihmisyyden ja henkisyuden määrittelijöinä. *Hubotit – melkein ihmisiä* käykin tietoista neuvottelua kulttuuristen ihmisyyden määrittelyjen kanssa, kun se korostaa yhtäältä vapaan tahdon, toisaalta tunteiden merkitystä ihmisyydessä.

Tieteisfiktiossa ihmeelliset asiat pyritään yleensä selittämään järjen avulla, mutta koneihmisiä käsittelevissä tarinoissa puhutaan kuitenkin usein myös ihmisen sielusta. Myös *Hubotit – melkein ihmisiä* -sarjassa mainitaan sielu. tarinat esittävät tällöin kysymyksen, voiko koneella olla sielu. Entä voiko ihmisielun siirtää koneeseen?

Nämä kysymykset liittyvät ihmisten haaveisiin kuolematonmuudesta ja ihmisyyden laajentamisesta tai ylittämisestä teknologian avulla eli transhumanismista. Suomen Transhumanistiliiton mukaan transhumanismissa on kyse ihmiskehon heikkouksien voittamisesta teknologian avulla. *Hubotit – melkein ihmisiä* ottaa osaa transhumanismikeskusteluun esittämällä hubotit ja ihmisielun kloonauksen osaksi konetta mahdollisuu-

tena ihmiselämän jatkamiselle. Kuten tieteisfiktio koneihmiset yleensäkin sarja kuitenkin mahdollistaa transhumanismin pohdiskelun monesta eri näkökulmasta. Sen tarina nostaa esiin kysymyksen, jatkuuko ihmiselämä inhimillisenä koneessa. Entäpä jos ihmiskehon heikkoudet ovatkin juuri se, joka tekevät meistä inhimillisiä?

Ihmisen ja koneen välisten rajanvetojen pohdiskelu on juuri nyt erityisen ajankohtaista. Mediassa uutisoitiin taannoin, että ihminen on kehittänyt sekä keinotekoisien veren että keinotekoisien kohdun. Myös ”bionisia” (engl. *bionic*) kehonosia on liitetty ensimmäisiin ihmisiin. Lisäksi ihmiset viettävät koko ajan yhä enemmän ja enemmän aikaansa teknologian parissa. Fiktio tarjoaakin oivan mahdollisuuden luoda kuvitelmia siitä, miten yhteiskunnassa suhtauduttaisiin henkilöihin, jotka ovat osittain koneita.

AJANKOHTAISUUS näkyy *Hubotit – melkein ihmisiä* -sarjassa myös toisella tapaa. Tieteisfiktio ominaisuus on lähtökohtaisesti kuvitella jotain uutta tai kummallista. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että se olisi jotenkin ”irti” syntykulttuuristaan, vaan tieteisfiktio uudet maailmat toimivat usein allegorioina omalla maailmallemme ja ihmisten kulttuureille siinä.

Hubotteja voikin tulkita ihmisten ja koneiden kohtaamisen lisäksi myös kertomuksena ihmisten suhtautumisesta vierautteen yleensä, kuten esimerkiksi vieraisiin kulttuureihin. Sarjassa hubotteja vastustavat ihmiset rinnastuvat näin ollen maailmalla, myös Suomessa ja muissa Pohjoismaissa, nousussa olevaan muukalaisvastaisuuteen. Vai kuulostaako Oikeiden Ihmisten Puolue (Äkta Människor) kenestäkään tutulta?

Sarja tarjoaa myös kuvauksen syrjäytymisestä sekä väkivaltaiseen käytökseen ajautumisesta keski-ikäisen tehdastyöläisen Rogerin (**Leif André**) hahmossa. Rogerin tarinan kautta sarja esittää syitä ihmisen syrjäytymiselle ja muukalaisvastaisuudelle. Rogerin maailmassa hubotit kirjaimellisesti vievät häneltä kaiken: työpaikan ja perheen. Samalla tarina esittää katsojal-

le kuitenkin kysymyksen, oikeuttavatko omat epäonnistumiset väkivaltaan toisia kohtaan. Hubottien laillinen ja laitton kauppaaminen sekä seksityöläisyys herättävät myös mielikuvia ihmis-kaupasta.

Koneihmistien esittämistä eli representaatiota fiktiossa – etenkin audiovisuaalisessa tieteisfiktiossa – on kritisoitu siitä, että koneihmiset esitetään ikään kuin täydellisinä ruumiina, jotka toistavat stereotyyppisiä sukupuolikäsityksiä ja -rooleja. Miehet on usein esitetty vahvoina, maskuliinisina Terminator-hahmoina ja naiset eroottisina viettelijöinä, kuten esimerkiksi elokuvassa *Metropolis*, tai kodinhengettinä, kuten elokuvassa *Stepfordin naiset* (*Stepford Wives*, ohj. Bryan Forbes, Yhdysvallat 1975).

Nimetön hubotti ja hubotti Mimi (Lisette Pagler).

Roger (Leif André) ja työ-hubotti.

Tällainen kritiikki ei kuitenkaan istu kaikkiin koneihmisiin. Esimerkiksi uudemmassa *Taisteluplaneetta Galacticassa* nähdään koneihmisiä, jotka eivät sovi maskuliinisten mieskoneiden tai eroottisten naiskoneiden muotteihin – koneihmiset voivat olla myös ikääntyneitä, ja yksi konemiehistä on jopa alkoholisti. *Hubotit – melkein ihmisiä* -sarjassa sen sijaan näemme esimerkiksi hubotteja, joille on rakennettu ylipainoisen ihmisen keho, mikä myös laajentaa totuttuja tapoja esittää koneihmisten ruumiillisuutta.

Onkin kiintoisampaa pohtia, mitä koneihmisten kuvaukset kertovat siitä, millaisia sukupuolirooleja ihmisille sallitaan tie-

Hubotti Vera (Anki Larsson) ja Lennart (Sten Elfström).

tyissä kulttuurisissa konteksteissa. Sarjaa katsoessaan voi esimerkiksi miettiä, miten hubotit yrittävät "käydä ihmisestä" ihmisten parissa liikkua ja mitä tämä kertoo siitä, millaiseksi oikeanlainen ihmisuus ymmärretään (niin tarinan sisällä kuin omassa, eleyssä elämässämme)?

Hubotit – melkein ihmisiä tuo raikkaan tuulahduksen television koneihmistarinoihin myös siinä, että se kuvaa koneihmisten kanssa seurustelevia naisia, kun paljon tavanomaisempaa olisi esittää konenaisen ja ihmismiehen suhde. Pohjoismaissa on jo jonkin aikaa kukoistanut laadukkaiden rikossarjojen tuotanto. Fantasiatlevision saralla on myös jo nähty **Lars von Trierin Valtakunta (Riget)**, Tanska/Ruotsi 1994–1997), mutta nyt näyttää siltä, että pohjoismainen televisioviihde pystyy tuottamaan myös erittäin korkealaatuista tieteisfiktioita. Tämä on huomattu myös Yhdysvalloissa, missä suunnitellaan parhaillaan sarjan amerikkalaisversiota. Kiinnostavaa onkin nähdä, millaiseksi pohjoismaalainen sarja muuttuu amerikkalaistuottajien käsissä. ♦

Hubotit – melkein ihmisiä jatkuu toisen kauden jaksoilla Ylellä keväällä 2014. Kuvat saatu Svenska Televisionilta (SVT).

KIRJALLISUUTTA:

- ♦ Attebery, Brian: *Decoding Gender in Science Fiction*. Routledge 2002.
- ♦ Hayles, Katherine N.: *How We Became Posthuman. Virtual Bodies in Cybernetics, Literature, and Informatics*. University of Chicago Press 1999.
- ♦ Kirkup, Gill et al. (toim.): *The Gendered Cyborg. A Reader*. Routledge 2000.
- ♦ Lutz, Catherine: "Emotion, Thought, and Estrangement: emotion as cultural category". *Cultural Anthropology* 1986, 1:3, 287–309.
- ♦ van Orden, Nicholas (toim.): *Navigating Cybercultures*. Inter-Disciplinary Press 2013.
- ♦ Paasonen, Susanna: *Figures of Fantasy. Internet, Women, and Cyberdiscourse*. Peter Lang 2005.

VERKKOLÄHTEET (linkit tarkistettu 3.11.2013):

- ♦ An Artificial Womb – An End to Maternity As We Know It: newsbeyondnews.com/an-artificial-womb-an-end-to-maternity-as-we-know-it
- ♦ It's a miracle! World's first bionic eye gifts blind woman eyesight: rt.com/news/bionic-eye-blind-australia-962
- ♦ Suomen Transhumanistiliitto: transhumanismi.org
- ♦ Tekoveri tekee tuloaan: yle.fi/vintti/yle.fi/akuutti/arkisto2008/300908_a.htm

Koti-ikävästä

Työttömyys oli viimeinen vitsauksista. Herra sanoi Mourujärven Kakelle: "Lopeta se jatkuva mouruaminen ja lähde töihin Ruotsiin. Siellä on kiinteärintaisia ja pitkä-säärisiä vaaleaverikköjä. Voit unohtaa sen saunapolkua kapua-van, hymyttömän ja huivipäisen maatiaisrodun."

Mourujärvi hylkäsi faarao Kekkosen ja lähti. Autolautta oli niin suuri, että sen keula halkaisi meren kahtia. Mourujärvi tapasi kannella heimoveljiä ja joi itsensä tainnoksiin pirtulla.

Perillä, putkasta päästyään, Mourujärvi etsiytyi suomea puhuvien pariin Slussenille. Vaikka Tukholma on merenrantakaupunki, suomalaisten sumu oli sakeempaa.

Puukonhaavasta ja vapinasta toivuttuaan Mourujärvi nousi Södertäljeen vievään junaan. Saab-Scanian työnjohtaja innostui: "Voitko aloittaa heti!"

Ruotsalaiset naiset eivät vilkaisseet Mourujärveä kahdesti. Hän nai lieksalaisen Pirjon, joka oli tuttua tanakka-askelista ro-tua ja katsoi maailmaa samalta tasalta.

Kesällä ajettiin Volvolla Suomeen, ihmettelemään kotikylän surkeutta. Housunlahkeissa ja paidankauluksessa oli leveyttä, pulisongeissa tuuheutta. Sellainen mies oli helvetin leuhka näky. Kun tuliaisviinoja oli juotu kolmatta päivää, Mourujärvi tunnusti, ettei Ruotsi mikään paratiisi ole. Töitä oli, mutta ikävä sitäkin tappavampi. Samassa Pirjo asteli saunapolkua. Mourujärvi vei käden suunsa eteen ja pärskähti itkuun.

Kun kotimaasta sai vihdoin työpaikan, se oli ruuhka-Suomesta. Mourujärvet muuttivat rapistuvaan lähiöön. Käytävänäpureina olivat tietysti joku Lindström ja Stojkovic, mutta onneksi yksi Karjalainenkin.

Lapsuudenmaisemiin pääsi sulan maan aikana joka viikonloppu. Kouluikäiset lapset tuijottivat horjuvaa navettaa, lohjennutta kiviporrasta. Kolkko viima tunkeutui vaatteiden lävitse ja syyspimeä metsä suhisi pelottavasti. Mourujärvi istui synkkänä kosteassa pirtissä, kädessään isä- ja äitivinaan kehystetty hääkuva. Seinällä oli Ruotsista lähetetty postikortti: kuvassa "Päsimäki", kotieläinpuisto muistojen Södertäljestä.

Mourujärvi käsitti, ettei Ruotsiin lähtöä edeltävästä elämästä ollut enää edes museoitavaksi.

Herra sanoi: "Älä enää palaa siihen samaan vanhaan mouruamiseen. Se on turhuutta ja tuulen tavoittelua. Etkö sitä jo Ruotsissa oppinut!" ♦

PETRI VARTIAINEN

TILAA KALTIO NYT!
Hinnat nousevat helmikuussa

.....
www.kaltio.fi/tilaus
kestotilaus 40 € / vuosi
opiskelijat 25 € / vuosi

ANNI AHLAKORPI on Inarissa asuva utsjokelainen humanististen tieteiden kandidaatti pääaineenaan saamelainen kulttuuri sekä vasemmistonuorten toinen varapuheenjohtaja.

ROSA ALA-AHO on oululaissyntyinen (1990) kirjallisuudenopiskelija ja elämäntapakriitikko Helsingistä.

SAMI HENRIK HAAPALA on oululainen näyttelijä, tanssija ja dj.

MAIJA JELKÄNEN on helsinkiläinen free-kirjoittaja.

MATTI JUTILA on Kemissä kasvanut politiikan tutkija, joka työskentelee Minnesotan yliopistossa.

MARJO JÄÄSKÄ on helsinkiläistynyt pohjalainen, joka kirjoittaa lehtijuttuja ja soittaa viulua.

ESKO KARPPANEN on oululainen filosofian lisensiaatti ja vapaa kirjoittaja.

JOUNI KESTI on oululainen kuvataiteilija, säveltäjä, rumpali ja vaikka mitä muuta.

KATJA KETTU on Lapista kotoisin oleva kirjailija, jonka mieli hölttänoi pohjoisessa mutta koti pysyy mukana siellä missä vaeltaakin.

AINO-KAISA KOISTINEN on oululainen kirjallisuuden maisteri, joka tekee parhaillaan väitöskirjaa tieteistelesiosarjoista Jyväskylän yliopistoon.

RITVA KOLEHMAINEN on kuopiolainen kirjallisuuskriitikko ja kirjoittaja.

RISTO KORMILAINEN on suomussalmelainen runoilija ja kriitikko.

AAPO KUKKO on kemiläislähtöinen mutta oululaistunut kuvataiteilija.

ESSI KUMMU on kirjailija.

MIKI LIUKKONEN on oululainen kirjailija ja muusikko.

ILKKA MIKKONEN on oululainen kirjoittaja ja kuvaaja, joka runoilee ja räppää Heinäpään Kaupunginteatterissa.

JUSSI MOILANEN on oululaiskajaanilainen kirjallisuuden opiskelija ja muistiin kirjailija, jolla on huono muisti.

HELI MÄÄTTÄ on Muusa-kirjoituskilpailun 2013 voittaja.

JURI NUMMELIN on turkulainen kirjailija ja vapaa toimittaja.

OUTI OJA on Tervolasta lähtöisin oleva, Oulussa mutkan kääntynyt kirjallisuudentutkija ja kriitikko, joka asuu tällä hetkellä Tukholmassa.

ULLAMARIA PALLASMAA on helsinkiläinen taidekriitikko.

SAULI PESONEN on Oulun elokuvakeskuksen toiminnanjohtaja.

LATE-TAPIO PIKKARAINEN-NIKULA on seurallinen runkkari, aktiivinen syrjäytynyt keskipieni taiteilijaolio ja situationist person.

KATJA RAKKOLAINEN on tuottaja-läänintaitelija Taideen Edistämiskeskuksen Lapin toimipisteessä.

VILLE RANTA on oululainen sarjakuvataiteilija.

JAAKKO SEPPÄLÄ on Muusa-kirjoituskilpailun 2013 kunniamainittu.

KATRI SIPILÄINEN on maalari ja soittaa Olimpia Splendidissä.

HELI SLUNGA on Kiimingissä asuva elämäntapaintiaani, kirjailija ja kaaosmaagikko.

PENTTI STRANIUS on Venäjä-tutkija (FL), freelance-toimittaja ja *Elämäntarina*-lehden toimituksen jäsen, joka kirjoittelee kulttuurista, eritoten kirjoista ja elokuvista, sinne sun tänne.

EERO SUVILEHTO on oululainen runoilija, kääntäjä ja aforistikko.

MARJA-RIITTA VAINIKKALA on oululainen kirjallisuuskriitikko ja kirjoittajaohjaaja.

JUHA VALPPU on Tuuran seurakunnan kappalainen.

REIJO VALTA on oululainen tietokirjailija, runoilija ja blogisti (poistypoydalta.blogspot.com).

PETRI VARTIAINEN on kevään 2014 esikoiskirjailija.

JUHA VÄHÄKANGAS on oululainen pastori ja kirjallisuusihmien.

SEIJA VÄÄRÄNEN on helsinkiläinen kuvataidekriitikko, uskontotieteilijä ja vapaa toimittaja.

EERO YLITALO on pitkän linjan kaltiolainen, harrastelijalauluntekijä ja moninkertainen Poppikoulun priimus.